

H Ö S T B R E V 2 0 0 4

NYHETSBRIV # 3. SEPTEMBER

Inför hösten

Det blir mycket dans i höst!

Danssäsongen 2004/05 inleddes av Göteborg Dans & Teaterfestival med spännande dans-, teater och performance-föreställningar från många olika länder. Under hösten får vi möjlighet att möta dans i många olika former och på nya platser. Koreografen Gun Lunds senaste stycke, *Omtagning*, visas i en militär flyghangar 30 meter under jord och GöteborgsOperans Balett ger sig för första gången ut på turné i regionen och besöker flera scener.

Som en service till dig som är intresserad av att se dans, introducerar vi se.dans – en e-postbaserad informationskanal som ger dig aktuell information om dans i Västra Götaland. Läs mer om se.dans på sid 3.

En annan nyhet i höst är att det kommer att bli möjligt att hos Danskonsulenterna söka subvention för arrangerade bussresor till dansföreställningar. Läs mer om subventionen på sid 3.

Uddevalla i augusti 2004

Katarina Hultin & Eva Persson
Danskonsulenter i Västra Götalandsregionen

Några ord om dans... *Ett danstänk*

JAN ZETTERBERG

Grundare av och förre teaterchefen vid Dansens Hus
Aktuell med Västra Götalandsregionens handlingsprogram för dans

Är dans bara en del av en större koreografisk möjlighet där en fotbollsmatch omskrivet kan sägas vara en live koreografisk tillställning där tävlingsmomentet med målgörande är den drivkraft som behövs för att nya rörelsekombinationer i tid och rymd ständigt ska uppkomma och där individen i publiken, genom spelarna på planen, deltar i ursprungliga mönster ur sitt varandes historia? Koreografi som en metod att beskriva rörelsesystem i en uppvaknande stad eller i kosmos. Vad är dans? Kan det förstås som ett minne av rörelser så starka och så mjuka, så snabba och så långsamma, så föränderliga att de alltid kommer att göra sig påmind genom oss när vi leker oss till sätt att vara, visar vår gemenskap och vår särart, visar på människan genom hennes egen skaparkraft. Så storslagen hon är människan, och så löjeväckande liten i sin nakenhet. När vi utestängt dansen så är det för att den påmint oss om det vi inte vill vidkännas hos oss själva. Så stark kan den livslust vara som dansen väcker. En lust att tänja gränser ibland så långt att de sprängs. En lust utanför vår kontroll. Dans som förändrar, både människa och samhälle, som skapar en ny identitet. I vår närtid både Jitterbug, Buto och Hiphop. Men vår historia rymmer också alla de konstnärer som lyckas tämja dansen att rymmas också på teatern. Dans som konst, klassik och

modern och som spjutspets in i morgondagen. Dans med ansikten från alla världens länder men ändå gemensam i vårt minne. Så låt oss ta dansen på allvar och

Jan Zetterberg. Foto: Mats Bäcker.

utforska denna människans natur. Låt oss dansa tätt ihop, hand i hand och låt oss sitta sida vid sida på teatern och se människor bygga en värld i världen, och låt den världen möta din värld. Det är i mötet som det ska hända vare sig du dansar med dig själv eller med din nästa. Låt oss pröva om dansen kan hjälpa oss att bättre förstå den varelse vi känner så förvånande lite, människan.

Svenska Balettskolan – 10 år. Foto: Ingmar Jernberg.

Sedan sist...

Svenska Balettskolan firade 10 år

Svenska Balettskolan i Göteborg firade 10 år i juni. Det skedde med en jubileumsföreställning på GöteborgsOperans lilla scen.

Konferencier var Monica Milocco, dansare på GöteborgsOperan som gått på skolan när den var på Storan och kallades Elevskolan. Hon hade klippt ihop bildmaterial från alla år och detta material avnjöts av skolans personal och f.d elever som var närvarande.

Eileen Jones hade för år 4–6 koreograferat stycket *For Charlie with love*, med Charlie Chaplin i fokus.

Patrick Idström hade arbetat med år 7–8 i *Drömfångarna*. Elevernas egna tankar, visioner och drömmar berättades, visades och delades.

Till skolans jubileum bjöd man in Elsa Marianne von Rosen som gästkoreograf och till jubileumsföreställningen sattes tredje akten ur Bournonvilles *Napoli* upp med balettskolans elever i år 8–9. I *Napoli* dansade förutom skolans elever även Lisa Nielsen, f.d elev, och Aarne-Kristian Ruutu från Oslo-operan.

Michael Schumacher på besök

I juni gästade Michael Schumacher, dansare och koreograf från Amsterdam, Göteborg.

Improvisationsföreställningen *After the Bayleaf Trees* av och med Michael, Lisa Larsdotter Petersson och musikern

Henrik Wartel tog plats i Lagerträds-huset i Trädgårdsföreningen. Framträdandet föregicks av en fem dagars workshop »Performance Improvising« av Michael som femton professionella dansare, musiker och skådespelare i olika åldrar deltog i. Mötet avslutades med en två timmars redovisning för publik.

Arbetsprocessen under kursen och föreställningen videodokumenterades av filmaren och regissören Gunnel Berge.

Info: 0706 - 40 67 61

Art of Spectra

Peter Svenzon och Art of Spectra har under sommaren förnjöt sommargäster på Skillinge Teater, Österlen. I ett samarbete mellan Helsingborgs Stadsteater och Skillinge Teater sattes *Fröken Julie* av Strindberg upp i regi av Göran Stangertz och koreografi av Peter Svenzon.

Tre dansare, tre skådespelare och fem musiker medverkade. Föreställningen ska under hösten ges i bl a Helsingborg.

Under Dans & Teaterfestivalen hade Peter Svenzon premiär på ett nytt verk, *FLOW*. Den gavs på Atalantes scen under tre kvällar. Tre dansare, Ulriqa Fernqvist, Therese Fredriksson och Peter Svenzon, och en livs levande musiker, Staffan Svensson, på trumpet medverkade i föreställningen.

Crowd Company

Den 11 augusti medverkade Crowd Company vid invigningen av nya bänkar och utställningen *Tokyo Style in Gothenburg* vid Röda Sten. Det var en specialanpassad version av föreställningen *Bench* som spelades utomhus av Victoria Alarik och Sara Buhr.

This Way Please spelades för Göteborgs barnkulturombud på Barnkulturmanifestationen den 1 september på Konsert-huset.

Crowd Companys föreställning *Stråk* som hade premiär i våras deltog i Kalv-festivalen, en festival för nutida konstmusik i Kalv, Svenljunga. *Stråk* spelades också under Göteborg Dans och Teater Festival.

GöteborgsOperans Balett på Götaplatsen och Liseberg

Fredagen den 13 augusti kunde några tusen människor njuta av GöteborgsOperans Balett på Götaplatsen i Göteborg.

Balettschefen Kevin Irving presenterade programmet. Nicolo Fontes *Follia Variationer* till musik av Vivaldi, Nacho Duatos lyriska och rörande *Jardi Tancat* till musik av den spanska superstjärnan Maria Mar del Bonet och programmet avslutades med Jiri Kyliáns uppsluppna *Sechs Tänze* fylld av humor och upptåg till musik av W A Mozart.

Ami Skånberg Dahlstedt i Japan

Ami Skånberg Dahlstedt har tillbringat ännu en månad i Japan, tack vare ett arbetsstipendium från Konstnärsnämnden. Denna gång studerade hon delar av den spektakulära kabukidansen »Fuji Musume« (Blåregnsflickan). Hon dansade 11,5 min ur detta dansverk på en recital på Oe Noh Teater i Kyoto den 6 augusti.

Dansläger i Lysekil

Danslägret för mellanstadiebarn och högstadieungdomar gick av stapeln under veckorna 33–34 på Kronbergs-skolan, Lysekil, i Fyrstadskulturkommittés regi. Lägren är till för att stärka deltagarnas förhållande till den sceniska dansen, främst modern och jazzdans. Danspedagoger detta år var Märtha Pastorek, Anna Wennerbeck och Moa Sahlin. Detta år fokuserades även på danshistoria och analys.

Kalvfestivalen

Kalvfestivalen, som arrangerades för första gången den 12 – 15 augusti, är en internationell mötesplats för utveckling av nutida konstmusik. I årets projektlabb ingick dansaren och koreografen Ulrika Liljedahl. Projektlabbet, som hade temat Liturgi, redovisades i kyrkan i Kalv under festivalens sista dag. Med på festivalen var Crowd Company med föreställningen *Stråk*, skapad i konstnären Jan Cardells musikskulptur.

www.kalvfestival.se

Man must dance 2004

Krokstrandsfestivalen »Man Must Dance« hölls för sjätte året i rad den 29 – 31 juli 2004. 3 000 personer dansade i tre dagar, och av dem gick ca 450 personer på kurser och workshops i bl a tango, flamenco, afrikansk dans och rytmik/slagverk för kroppen. Som vanligt stod världsmusiken och världsdansen i fokus och på kvällarna pulserade Stora Tältet av rytmer från fem världsdelar.

Flamenco En Marcha.
Foto: Simon Esseborn.

En nyhet i år var efterjam-tältet »The Box« som satte igång efter att Stora Tältet avslutades kl 01.00. Många danssugna fortsatte dit.

Krokstrandsfestivalen återkommer den 27 – 29 juli 2005.

Info: www.krokstrand.se.

Movemania

Movemania gästade Läckö Slott och dess Trädgårdssoaré den 5 – 7 augusti med danssymposiet »Angelus« och gav en

föreställning för alla sinnen till vinguden Dionysos ära!

Medverkade gjorde dansarna Linda Erlandsson och Jasmin Salhi samt harpisten Valentina Lorenz Cammans.

Movemania är aktuella under augusti och september med modevisning i Helsingör samt ett antal företagsarrangemang i Göteborg.

Info: www.movemania.nu

Danslägerskola på Vitlycke Museum

I maj höll Anna Wennerbeck i den första danslägerskolan på Vitlycke museum.

En årskurs 3 – 4 från Orust kom till Vitlycke och fick börja dagen med en

Danslägerskola på Vitlycke Museum.
Foto: Hans Lundenmark.

guidad tur bland hällristningarna. Efter lunch dansade hela klassen, utifrån hällristningsbilderna. Därefter fick halva klassen vara matlagningsgrupp och göra kokgrop, bröd och smör som det kan ha gått till på bronsåldern. Den andra halvan ingick i en ceremonigrupp som fortsatte dansa. De fick bl a göra en processionsdans som skulle vävas ihop med en offerceremoni uppe på offerplatsen. Gruppen gjorde också egen färg och knackade ristningar i sten.

Grattis Kannebäckskolan!

Kannebäckskolan har vunnit 10 000 kr i stimulanspris från Myndigheten för skolutveckling för sin satsning på dans i skolan!

Rektor Erik Ivarsson är inbjuden att presentera skolans arbete med dans vid en nationell konferens kring temat rörelse i skolan som arrangeras på Örebro universitet den 10 – 11/9.

Tips

KLIV

Västra Götalandsregionens nya nätkalendarium för konst- och kulturarrangemang!

www.kliv.se

Spår av dans

Boken *Spår av dans* innehåller fyra artiklar som ur olika vinklar handlar om dans. Arikklarna är skrivna av Gunilla Lindqvist, docent i pedagogik vid Karlstads Universitet, Sara Regina Fonseca Garcia, danskonstnär vid dans i Värmland, Lovisa Tobieson, dansare och Cecilia Olsson, fil.dr och dansforskare vid Stockholms Universitet. Redaktör för *Spår av dans* är Karin Bodland, utvecklingsledare vid Skapande centrum, Karlstads universitet.

Info: Karlstad University Press Karlstads Universitetsbibliotek
forlag@kau.se
ISBN: 91-85019-83-6

Trappan

Trappan erbjuder kompetensutveckling för dig som är högskoleutbildad och/eller yrkesverksam scenartist. Det är ett självstyrande västsvenskt kompetensutvecklingsprojekt med TeaterAlliansen som huvudman kring fort- och vidareutbildning för musikalartister, skådespelare, dansare, sångare och teatermusiker i Västra Götalandsregionen.

Info höstens program: www.trappan.net

se.dans

Danskonsulenterna har skapat en möjlighet att prenumerera på information om dans via e-post. Man mejlar till: se.dans@vgregion.se och får sedan var 14:e dag information om de hetaste föreställningarna, om samtal kring dans och inbjudningar till genrep och repetitioner.

se.dans@vgregion.se

Ta bussen!

Samla ihop vänner och bekanta och abonnera en buss, åk till någon av regionens scener, se en dansföreställning tillsammans – och få resan subventionerad av danskonsulenterna!

Info: eva.m.persson@vgregion.se,
0522 - 67 08 14

På gång...

Atalante

Under sommaren har Eva Ingemarsson repeterat sin nya föreställning *Alter ego*. En soloföreställning som har arbetats fram direkt för dansaren Janni Groenwold. *Alter ego* har premiär den 11 september och spelas fyra gånger på Atalante innan den åker vidare på turné i regionen. Eva Ingemarsson kommer i början av oktober även att delta, med sin tidigare föreställning *Mellan dag och natt*, vid festivalen High Fest i Yerevan, Armenien.

Turnéslingan tre scener presenterar i höst den numera Londonbaserade koreografen Lisa Torun, som den 6–7 oktober kommer till Atalante med föreställningen *Synchrone*. Det är ett helaftonsverk för fyra dansare.

Den 23–24 oktober gästas Atalante av koreografen/performanceartisten Teresia Björk och hennes föreställning *Still Moving?*

Alter ego 11–12/9, 18–19/9

Synchrone 6–7/10

Still moving? 23–24/10

Bilj: 031 - 711 82 00

www.atalante.org

Dansbyråns höst

Under hösten blir det föredrag om dans i Dansbyrå Studio. Tisdagen den 5 oktober handlar det om nutida belgisk dans och torsdag den 4 november blir det tango. Hösten avslutas med jazzdansens historia tisdag den 7 december. Alla föreläsningar hålls kl 19.00–20.30.

Under vecka 43 får Dansbyrån besök av koreografen och dansaren Anne Holck Ekenes från Norge, ledare för Panta Rei Danseteater i Oslo. Amanda Banks, frilansande koreograf, dansare och pedagog kommer också. Besöket ingår i projektet Koreografiska möten. Anne ska hålla i Dansares Dagliga Träning på Ärlegården måndag – fredag 10.15–12.00.

Tisdag kväll blir det seminarium med visning av Annes dansfilm och samtal om den ur ett filmperspektiv med en inbjuden gäst. Onsdag 15.00–18.00 sker en workshop för danspedagoger: Compose, perform, appreciate som låter deltagarna arbeta med hela skapandeprocessen från idé till utvärdering.

Veckan avslutas fredagen 22 oktober 19.00 med föreställningen *Kronblads-historier*.

Embla Dans & Teater

Gående Bord spelas fortfarande med Bronja Novak och Anna Wennerbeck. Den kommer under hösten att turnera i Göteborg, Västra Götaland, Halland, Sörmland och på SALTO-festivalen i Skåne.

I september kommer Anna Wennerbeck att hålla i dansprojektet »Lusten och glädjen att röra sig« med elever i år 4 i Ale kommun.

I oktober har föreställningen *Spår av ristningar* premiär på Backa Bibliotek. Det är en omarbetad inomhusversion av föreställningen *Dans i dialog* – en arkeologisk och mytologisk tolkning av hållristningar i dialog mellan en arkeolog och en dansare. Anna Wennerbeck dansar och Henrik Hallgren, Vitlycke museum, är berättare, arkeolog och musiker.

Spår av ristningar 6/10

Backa Bibliotek, Göteborg

Bilj: 031 - 366 90 10

Padash – ny dans och musikimprovisationsgrupp

På initiativ av Lisa Larsdotter Petersson har ett antal dansare och musiker med intresse för improvisation samlats.

Våren 2003 bildades DOMINO – numera PADASH – som idag består av fyra fasta medlemmar; Karin Johansson musiker kompositör, Lisa Larsdotter Petersson dansare konstnär och projektledare, Henrik Wartel trumslagare, Anna Westberg dansare. Gästande artister bjuds in.

I höst kommer tre föreställningar med inbjudna gäster att ges i Göteborg.

Info: Lisa Larsdotter Petersson

0706 - 40 67 61

Älvsborgsteaterns dansensemble

Älvsborgsteaterns föreställning *Familjen Oui* koreograferad av Nathalie Ruiz fortsätter sin turné regionen runt.

Jonna Aaltonen som gör det yngsta barnet i familjen lämnar Älvsborgsteatern under hösten för att dansa i Helsingfors. Tina Andersson kommer tillbaka efter sin föräldraledighet och axlar Jonnas roll.

Familjen Oui

Bohusläns Teater, Uddevalla

27/11 kl. 14.00

Info: www.vstd.se

Crowd Company

Marika Hedemyr och Victoria Alarik är under september ute på resande fot i syfte att fortbilda sig. Marika reser till Brasilien och Victoria till Belgien. Förhoppningsvis kommer de hem fulla av inspiration och upplevelser att dela med sig av.

Info: www.crowdcompany.com,

www.dansbyran.se

GöteborgsOperan, nya dansare och ny repertoar

GöteborgsOperans Balett har sju nya dansare säsongen 04/05: Isabelle Rune, Pontus Sundset, Travis Birch, Fernando Melo, Irene Joyce och Maria Nyström.

Några av GöteborgsOperans dansare kommer till Pustervik vid två tillfällen under hösten. Det är ett nytt samarbete kallat *Snubbelfri zon*.

Den 18 september är det premiär för *Manifesto*. Tre olika men starkt tongivande koreografer står bakom de tre verken i *Manifesto*. *Artifact II* av William Forsythe,

Alter ego. Foto. Anders Jirås.

Anna Vnuk sätter upp *Cats!* Foto: Peter Alendahl.

Bygg. Performance med Jens Östberg själv som stadsplaneraren och arkitekten som bjuder på småkakor i pausen. Det avslutas med *Propaganda*: Japan, Jesus och genus ger denna mycket fysiska föreställning om makt och relationer, sin form och uttryck. Världspremiär på Pustervik.

Snubbelfri zon I, GöteborgsOperans dansare
7/9 kl. 19.00 och 5/10 kl. 19.00

Anna Vnuk sätter upp Cats!
13 – 14/9 kl. 19.00

Pieces of Me, Rani Nair
22 – 23/9 kl. 19.00

8/Q – no woman no cry, Granhøj Dans
11 – 12/10 kl. 19.00

Lost Angel, Åke Parmerud & Mireille Leblanc
25 – 26/10 kl. 19.00 och 20.00

Departementet, Jo Strømgren Kompani
29/10 kl. 19.00 30/10 kl. 18.00

En svensk tiger
15 – 16/11 kl. 19.00

Swedish building tradition
17 – 18/11 kl. 19.00

Propaganda
19/11 kl. 19.00 20/11 kl. 18.00

Info/Bilj: 031 - 13 06 80
www.pustervik.goteborg.se

Raptus av Nacho Duato och den London-baserade koreografen Javier de Frutos som skapar ett nytt dansverk med titeln *J. Edna and Mother Tolson*. Musik: från Bach till Elvis.

16 oktober inleder GöteborgsOperans balett sin första regionala turné med *Danseld* som består av: *Left Unsaid* av Nicolo Fonte, *side in / side out* av Jo Kanamori och *Sechs Tänze* av Jirí Kylián. Premiär i Skövde, och därefter besöks Åmål, Vara, Trollhättan och Uddevalla.

11 – 13 november gästspelar baletten på Dansens Hus med Javier de Frutos nya verk *J. Edna and Mother Tolson*, *I Dolda sekunder* av Nicolo Fonte och *Sechs Tänze* av Jirí Kylián.

Pusterviks höst

Säsongen inleds med ett samarbete mellan GöteborgsOperan och Pustervik – *Snubbelfri zon*. Därefter är det dags för Anna Vnuk och hennes senaste verk. Det lär vara fyllt av självömkan p g a brustet hjärta. I slutet av september kommer Rani Nair med *Pieces of Me*, en soloföre-

ställning om hur vårt jag förändras under andras blickar.

Palle Granhøj har tillsammans med åtta dansare skapat en föreställning med två karismatiska musiker på scen. Reggaeklassiker spelas live och de kvinnliga dansarna rör sig som om de ville få kropparna att tala och sjunga. Detta följs av Åke Parmerud och Mireille Leblanc som skapar ett möte mellan betraktare och den andliga arketypen i form av en ängel, andeväsen. Varje föreställning är ca 25 minuter och däremellan kan publiken själv pröva på att dansa med installationen. Sist i oktober kommer Jo Strømgren Kompani med *Departementet*, ett dansverk om hemlighetsmakeri, byråkrati och absurditeter.

I slutet av november kommer en hel vecka med Bortalaget. Under konstnärlig ledning av Jens Östberg, årets Cullbergstipendiat, utforskas genom att upprepa och insistera Sverige, svenskhet och svensk mentalitet. *En svensk tiger*: om neutralitet, hjältemod, TV-spel, svek och lojalitet. *Swedish Building Tradition – Now and Then*: från Hjalmar Branting till JM-

Departementet. Foto: Knut Bry.

En svensk tiger. Foto: Jonas Lind.

Häftig nutida dans i Hanoi!

Programblad – Ballet Contemporary Dance Vietnam & Sweden.

VI VAR PÅ SEMESTER i det vänliga landet Vietnam och i dess huvudstad Hanoi. Det är en stad med 7–8 miljoner invånare, en gammal fransk stadskärna med smala gator kantade av träd och blommande bougainvillea.

Mitt i stadskärnan ligger en nyrenoverad operabyggnad, en kopia av Parisoperan (det var fransmännen som koloniserade Vietnam för länge sedan). Redan andra dagen när vi passerade Operan, såg vi en stor skylt; Ballet Contemporary Dance Vietnam & Sweden. Vi skred in (38° i skuggan medger inga häftiga rörelser) för att köpa biljetter och fick veta att samma kväll gavs en helafton. Vi fick ett programblad med bild på tre svenska koreografer och namnen på nio olika verk där vi kunde urskilja en del för oss bekanta namn, såsom kompositör Tchaikovsky, koreograf Virpi Pakhinen m fl.

Det var redovisningen av tre veckors workshop, »Dance and its Development«, ett konstnärligt utbyte mellan Vietnam och Sverige. Deltagare var koreografer, kritiker och forskare tillsammans med 50 vietnamesiska och svenska dansare och dansstuderande.

Vi såg nio korta verk av olika koreografer, både till inhemsk musik och till Joseph Händel, Tschajkovsky m fl.

Vad vi såg var väldigt spännande och sinsemellan helt olika verk, däribland två solon och till sist en klassisk balett: *Franческа la Rimini*, den sorgliga kärlekshistorien ur Dantes *Divina Commedia*. Dansarna var från Vietnam National Opera & Balett, från Hanoi Academy of Theatre & Cinema, danselever från Vietnams Danshögskola, koreografstuderande från Army College of Arts och dessutom Virpi Pakhinen, Rani Nair och Marie Fahlin. Både Virpi Pakhinen och Marie Fahlin dansade i ensemblenummer såväl som egna solon.

Efter den bejublade föreställningen frågade jag Katarina Lion, som är initiativtagare till utbytet hur allt kom sig.

Katarina arbetar på Danshögskolan i Stockholm och är fil dr i teatervetenskap och dans. Hon hade tänkt starta ett forskningsprojekt bl a rörande de strukturer som styr valet att ha så kallat västerländsk dans i ett så fattigt land som Vietnam.

Katarina märkte att det var svårt att forska i ett land vars arkiv inte är öppna. Hon ser Vietnam som ett land med egen danskultur, som hämtat influenser från andra kulturer, liksom Sverige.

Kanske var det lättare att få en bild av

dansen i landet via dansare/koreografer. Idén om ett konstnärligt utbyte var född. Katarina valde de svenska koreograferna, de vietnamesiska togs ut av Vietnamoperans ledning.

Lars Anderstam, en av de utvalda, är både balettkoreograf och tidigare dansare och har arbetat med dansutbyten i Afrika. Katarina ville ha med baletten, som har det svårt i Sverige. I Vietnam var det inget problem, visade det sig, de definierar inte dans så snävt som vi i Sverige och det finns resurser till modern balett!

Marie Fahlins erfarenheter fick representera det som kallas postmodernt; mycket improvisation, inte så mycket dramatik etc. Sådan dans finns inte mycket av i Hanoi och det blev ett mycket bra möte.

Den moderna dansen och den traditionella dansen går hand i hand i Vietnam, berättar Katarina, men är inte vad vi menar med nyskapande. Det finns också showdans och detta syns i teaterdansen då det är samma dansare och koreografer.

Rani Nair, en av de nya koreograferna i Sverige, representerar problematiken då man definierar dans nationellt, fortsätter Katarina. Stycken skapade i andra länder, utifrån helt andra tider/kontexter, hur uppfattas det?

Virpi Pakhinen och hennes intresse för Asien var naturligtvis av intresse i projektet. Hur skulle hennes intresse för det asiatiska uppfattas? Som stöld? Det avlöpte väl.

Det blev en sevärd upplevelse för publiken, ett givande samarbete och ny inspiration för samtliga inblandade. Föreställningen blev så uppskattad att den inbjudits att delta vid ASEam-mötet, där premiär- och statsministrar från Asien och Europa ska träffas, i Hanoi i höst.

Som besatt dansmänniska vill jag förstås att även den svenska danspubliken ska få möjlighet att uppleva detta. Kanske nån framtida Dansbiennal eller Dansfestival?

*Therese Finné Holmberg,
Producent inom dans och teater, Göteborg*

PS. Det blir så småningom en vetenskaplig rapport från Katarina Lion.

Sommarskola i Moskva

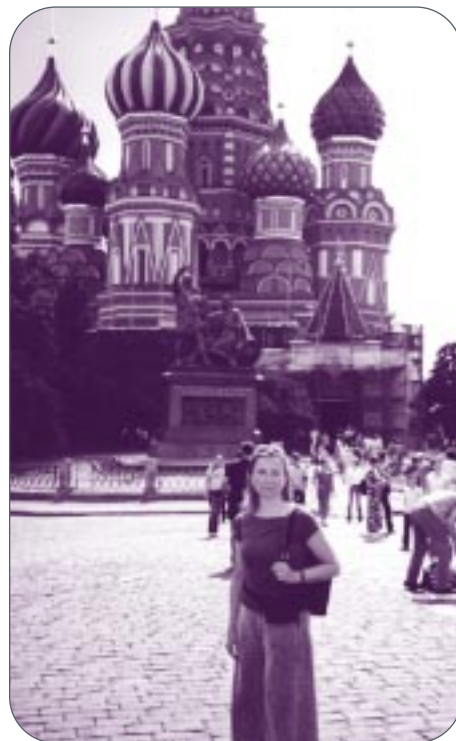
I JULI I ÅR var jag i Moskva och undervisade, åter inbjuden av den fristående organisationen The Moscow Dance Agency TSEH. Förra gången var i februari 2003. Då var det -10 C kallt och snö. Nu var det istället +30 C och strålände solsken. Istället för pälsar och pälsmössor var folk klädda i färgglada sommarkläder och kvinnorna hade skyhöga sandaletter. Staden var inte lika full av folk för många ryssar hade semester. När moskvaborna har möjlighet lämnar de gärna storstaden och åker till sin »datja« – dvs sommarhus.

För fjärde året i rad anordnade den ryska organisationen TSEH en sommarskola i modern dans, som ett led i deras målsättning att främja den moderna nutida dansen i Ryssland. Det är ett pionjärbete och för många ryska dansare är detta den enda möjligheten att prova på och träna modern dans. Ryssland är ett stort land och många hade rest i ett eller flera dygn för att komma till Moskva. Detta året hade TSEH utökat

sin sommarskola till att omfatta tre veckor. Varje block var en vecka och innehöll upp till fem klasser per dag. Det var olika danstekniker och workshops av internationella gästlärare och ryska dansare. I år var jag och Maria Naidu där från Sverige, tillsammans med lärare från bland annat USA, Tanzania, Frankrike och Holland. Det var en stor spridning på deltagarna, både i ålder och erfarenhet. Elena Tupyseva, chef för TSEH, berättade att många deltagare har återkommit varje sommar. Första åren var de mest intresserade av att lära sig nya kombinationer och steg, men nu blir allt fler intresserade av hur man dansar och vill lära sig mer om själva dansteknikerna. Många hade med sig papper och skrivblock in på dansteknikklasserna och antecknade mellan varje liten kombination eller övning. Efter klassen åkte videokamerorna fram och man filmade det man precis hade lärt sig. Det kändes verkligen att suget efter nya saker och kunskap var stort!

TSEH:s Workshop, Moskva.

Marika Hedemyr på Röda Torget.

Jag undervisade i praktisk dans- och rörelseanalys. Jag gav två klasser per dag med ca tjugo deltagare i varje grupp plus ett gäng som bara satt och tittade på men antecknade intensivt. Med hjälp av tolk varvade vi teori med improvisations- och kompositionsövningar och omvandlade teorin till praktik. Metoden är Choreological Studies, som bygger på Labans teorier om dans och rörelse. För deltagarna handlade det om att både kunna beskriva skeenden med ord och att kunna gestalta olika saker i kroppen. På fredagskvällen höll jag ett öppet föredrag på en timme om den moderna dansens historia och visade videoklipp. För många var det första gången de fick höra om konstformens historia för tyvärr finns det nästan ingenting skrivet på ryska och få talar engelska.

Jag hann med att turista lite grann. Bland annat såg jag Lenin i hans mausoleum och tog en båtutture på floden. Men de flesta dagarna valde jag ändå att ta del av sommarskolans övriga program. Det kändes angeläget att känna den ryska dansen på pulsen, känna in stämningen och att träffa dansare som håller på med nutida dans i Ryssland.

Marika Hedemyr,
Dansvetare, koreograf, dansare,
Göteborg

Workshops & kurser

Seminariedag om konst och kultur

Seminariedag om funktionshindrade barn- och ungdomars möjlighet att ta del av och utöva konst och kultur.

Kulturföreningen Tåget, Borås
1 september

Kulturbruket, Mellerud
3 november

För mer information och program:
Annika Ottosson, 031 - 711 54 38
annika.ottosson@vgregion.se

»Kul med enkelt material«

En inspirationsdag i jazzteknik för dig som undervisar nybörjare och fortsättningsgrupper i jazzdans. Inspiratör: Katarina Lundmark, Danshögskolan, Stockholm.

Älvsborgsteaterns dansstudio, Borås
19 september kl. 10.00 – 16.00
Kostnad: 250 kr

Anmälan: Bindande anmälan till Danskonsulent Eva Persson senast 3 september.
0522 - 67 08 14 eva.m.persson@vgregion.se

Introduktionsdag för dig som vill arbeta med kultur i skolan

Är du intresserad av att arbeta med konstnärliga uttryck och kultur i skolan? Är du nyfiken på hur ett sådant samarbete kan se ut? Vill du veta vilka frågor som kan uppstå i detta möte och vilka riktlinjer det finns kring kultur i skolan?

Introduktionsdagen arrangeras av Samverkansgruppen för barn- och ungdomskultur i Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad Kultur.

Sjöfartsmuseet, Göteborg
22 september kl 08.30 – 16.00
Anmälan och info: Tarja Häikiö, Göteborgs Stad Kultur, 031 - 61 50 09
tarja.haikio@kultur.goteborg.se

Det vidgade språkbegreppet

Fortbildningsdag i konst och kultur för alla som arbetar i skolan. En heldag med olika seminarier, föreläsningar och workshops.

Tidaholm
11 oktober
Program och info: Annika Ottosson
031 - 711 54 38
annika.ottosson@vgregion.se

Workshop för danspedagoger med Anne Ekenäs, Norge

Dansbyrån, Göteborg
20 oktober
Info: www.dansbyran.se

Två fortbildningsdagar för musik- och kulturskolepersonal

Första dagen kommer att ha fokus på samarbeten mellan olika konstformer.

Andra dagen är aktiviteterna uppdelade i olika konstformer. Bl a kommer Susanne Frederiksen, Köpenhamn, att presentera olika metoder för att arbeta koreografiskt med barn- och unga.

Under dag två kommer det även att finnas utrymme för idé- och erfarenhetsutbyte mellan danspedagoger när det gäller frågor som rör anställning, arbetstider, etc.

Hulebäcksgymnasiet, Mölnlycke
1 – 2 november
Fullständigt program och anmälningsblanketter:
www.miv.se.
info: 0522 - 67 08 14
eva.m.persson@vgregion.se

Attraktiv skola

Mötesplats Göteborg – fortbildningsdagar för skolpersonal. Under dagarna kommer ett antal seminarier och workshops i dans att erbjudas.

Göteborg 1 – 3 november
För fullständigt program och anmälningsblankett: www.goteborg.se/skolutveckling
Info: 0522 - 67 08 14
eva.m.persson@vgregion.se

Sikelej sa kamelen

Sångleksnätverket, RfoD ger ut ny bok och CD hösten 2004 – *Sikelej sa kamelen – Sång- och danslekar från när och fjärran*.

Första boken var *Tjuderuttan sa räven, Sång- och danslekar från förr till nu*.

Musik i Väst arrangerar vid två tillfällen kurser i hur du kan arbeta med materialet. Kurserna vänder sig i första hand till pedagoger i förskolan samt 1 – 3 lärare.

Göteborg
16 november och 30 november
Anmälan och info: Musik i Väst: Göran Berg,
031 - 10 21 13 goran.berg@miv.se
Sångleksnätverket: Gunilla Sellersjö,
0300 - 284 48 gsellersjo@svipnet.com

Minnet av Claude Marchant

Claude Marchant var inte bara dansare och koreograf, han var ett fenomen som satte outplånliga spår i Göteborgs dansliv. Det fanns en tid på 70-talet när »alla« dansade jazz hos amerikanen Claude Marchant på Kursverksamheten vid Göteborgs universitet, där han startade sin verksamhet 1967. Det blev början på Balettakademin.

Alla lärde sig röra på höfterna, somliga med hjärtat i halsgropen, för Marchant hade en utagerande pedagogisk stil, med professionella krav. De bästa eleverna samlade han i Marchant Dance Theatres årliga föreställningar.

Få förstod vilken internationell storhet det var som kommit till stan. Claude Marchant hade dansat hos de stora moderna koreograferna i USA, gjort musikalerna och film och turnerat med eget kompani. Mellan lektionerna i Göteborg gjorde han koreografi åt filmaren Fellini.

Han övergav scenen och undervisningen i slutet av 80-talet. I början av juni i år lämnade han oss för gott, 84 år gammal. Men minnet av mannen som lärde Göteborg att dansa modernt vårdas av generationer elever.

Lis Hellström Sveningson

Inför nästa Nyhetsbrev – som kommer i början av december – vill vi gärna ha in tips och berättelser om dansevenemang som har ägt rum eller ska äga rum!

Manustopp 1 november.

Här hittar du Danskonsulenterna

Katarina Hultin
Eva Persson

Danskonsulenterna
i Västra Götalandsregionen
Regionens Hus
Box 764
451 26 Uddevalla

tel: 0522 - 67 08 15 / 67 08 14
katarina.hultin@vgregion.se
eva.m.persson@vgregion.se

www.vgregion.se/danskonsulenterna

Grafisk form: Björn S Eriksson, Göteborg
bjorn.eriksson@natverkstan.net

Tryck: Svärd & Söner Tryckeri AB,
Falköping, 2004